

časáček

časopis obce Dolany u Jaroměře

Krabčice

Čáslavky

Dolany

Sebuč

Svinišfany

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

nastává čas Vánoc, dlouhých nocí, setkávání, přání a dárků. Tyto svátky mám moc rád, protože se jedná o chvíle, kdy se setkávají lidé. Je to určitý milník v roce. Někdy mám sice pocit, že štedrý večer nestihnu a potřeboval bych ještě pár dní, abych vše dohnal. Jsem jako rozjetý vlak. Tak tak, že to vše stihnu ke štedrému dni dobrzdit. Většinou ale brzdim z plné rychlosti až na poslední chvíli. Pak se uklidním, „hodím“ starosti za hlavu a užívám si svátky s rodinou a přáteli.

V době Vánoc je všude kolem spoustu přání. Přejete všem kolem sebe zdraví, štěstí a pohodu, ale co vy? Nezapomenete na toho nejdůležitějšího? Na sebe. Mějte rádi sebe. Važte si své osob-

nosti, protože jen ten, kdo má rád sebe, může mít rád i druhé. Má tu vzácnou sílu pomoci a rozdávat lásku kolem sebe.

Prosím vás, a přeji to i sobě, až budete usedat ke společnému stolu nebo ve slavnostní chvíli pozvedat číši k přípitku, zastavte se v čase vánočním, rozhlédněte se kolem sebe a koho vidíte? Lidi, které máte rádi a kteří vám dělají radost. Lidičky, se kterými je vám příjemně. Tak si to užívejte a řekněte si, jsem tady rád. Když se zamyslíte, tak věřím, že byste

kolem sebe chtěli mít i ty, kteří již nejsou mezi námi. Vzpomeňme na ně s radostí, kterou vám dávali. Určitě by vám nechtěli přinášet v tento čas smutek.

A vánoční dárky, které přinese Ježíšek? Ať jsou to radosti z rozdávání a přinesou vám dětskou radost z přijímání, která v nás zůstává až do stáří. Mějte prostě radost. Přeji vám, ať je po vašem boku vždy někdo, s kým se můžete o to všechno krásné podělit...

Vážení spoluobčané dovolte mi na závěr roku, abych vám popřál za Obec Dolany a Zastupitelstvo obce do nového roku 2020 všechno nejlepší, hodně štěstí, zdraví, lásky a pochopení jeden druhého.

text Jiří Plšek - starosta obce
Dolany

Motto šéfredaktorky časopisu

„Co mráz růžemi v oknech světlí?“

Že zase jsou maminky dětí.

Že se vypráví nad plotnou,

Že svíčky plápolají tmou.

Mráz o zem zvoní, zvoní.

Letos prý bude loni.

Stromy žebráte u vrátek:

Ne konec, ale začátek!

Začátek roku je, jsou zimy,

Štědrý den. Svoji mezi svými.

(J. Peterka - Vánoce)

Slovo šéfredaktorky časopisu

Vážení a milí spoluobčané,

nastal opět adventní čas, čas shonu nás dospělých, čas radosti a těšení se dětí na zimní radovánky a dárky pod vánočním stromkem. Média nás zahlcují svými výhodnými nákupními nabídkami, poštovní schránky se zaplňují letáky namísto pohlednic s přáními psaných srdcem našich přátel, v nákupních centrech jsme často frustrovaní svítícími světýlky a masami nakupujících zákazníků.

A já nám všem přeji, aby tento čas byl tím radostným a hřejivým časem vzpomínek na Vánoce našeho dětství, abychom si našli alespoň krátkou chvíli na zastavení se u rozsvícených svíček na adventním věnci, abychom zaplnili naše domovy vůní pečeného cukroví a vyprávění. A nevádí, pokud mráz nenamaluje svoje růže na okna našich domů a nebude „zvonit“, sněhem pod našimi kroky. Nezapomeňme však popřát o Štědrém dni zdraví svým sousedům a stromům ve svých zahradách tak, jak to dělávali naši rodiče a prarodiče. Buďme „svoji mezi svými.“

Přijde nový kalendářní rok. Přeji vám všem hodně pevného zdraví a všeho dobrého, co si jen lidé mohou přát.

text Blanka Dvořáčková

Uzávěrka příspěvků v roce 2020

Své příspěvky o dění v obci či akci můžete zasílat na adresu: zpravodaj@dolany-na.cz nebo psané rukou předat šéfredaktorce časopisu.

Pro dodání příspěvků dodržujte níže uvedené termíny. Uzávěrka příspěvků pro první číslo roku 2020 je **20. březen**. Pro čísla **3** a **4/2020** se jedná o termín **19. června** a **18. září**. U posledního čísla roku 2020 budou články přijímány do **11. prosince**.

*Jménem redakční rady vám děkuje
Blanka Dvořáčková a Lenka Piechová.*

Časopis číslo 4/2019 byl vydán 17. 12. 2019

1 / 2020 = 20. 3.

Redakce časopisu

Časopis vydává obec Dolany. Čtvrtletník. Zdar-
ma. **Šéfredaktor:** PaedDr. Blanka Dvořáčková.
Redakční rada: Věra Nepokojová, Olga Procházková, Veronika Lemberková, Mgr. Petr Záliš.
Grafické zpracování: Mgr. Lenka Piechová
Kontakt: zpravodaj@dolany-na.cz nebo adresa:
Obec Dolany, Dolany 32, Dolany 552 01.
Tisk: Losenický polygrafický závod, s. r. o,
Nové Město nad Metují

Poděkování a vzpomínky na předvánoční čas

Vážení,

v úvodu mého příspěvku mi dovoluňte poděkovat vám za zaslání dolanského Časáčku, jehož úprava a obsah je na vysoké úrovni v porovnání s jinými městskými zpravodaji.

Čas předvánoční mě nutí zavzpomínat si, co jsem prožil za začátku prosince, kdy jsem byl malý a byl čas Mikuláše. Narodil jsem se v Dolanech 23. 3. 1948 doma, čili jak se říká, jsem rodilý Dolaňák. Mikuláše a čertů jsem se jako malý kluk bál. Ale, jak se říká, co čert nechtěl, to se stane.

V příloze mého příspěvku vám zasilám fotografii z roku 1962, kdy jsem Mikuláše sám dělal. Měl jsem k tomu čtyři čerty a dva anděle. Mikulášský oděv jsme si jako malí kluci vyráběli sami, protože starý oděv již nebyl, byl to plášť se žlutým křížem na modrém podkladu se žlutými hvězdami. Čtyři čerty, Mikuláš a andělé naháněli dětem dost strachu, toto vystoupení jsme absolvovali i v dalším roce, protože Mikuláš v Čáslavkách onemocněl. Ten večer jsme se domů vraceli skoro o půlnoci a na cestu nám svítil měsíc jako rybí oko. Byli jsme však spokojeni, že jsme navštívili jak děti z Dolan, tak i z Čáslavek. V dalších letech převzali štafetu Mikuláše mladší kamarádi.

Zdraví Vás Jan Pádr, Pražská 1550, Náchod.

poděkování

Jak vyjádřit díky za pomoc či úsměv na tváři?

Do redakce časopisu nám dorazila hned tři milá poděkování lidem, kteří si to podle vašeho názoru zasloužili, uměli pomoci, přidali ruku k dílu nebo dokázali zorganizovat akci pro někoho jiného. S potěšením se o tato poděkování podělíme a budeme rádi, pokud se k nám dostanou i jiná poděkování či vlídná slova adresovaná někomu z obce nebo blízkého okolí.

za redakci časopisu Lenka Piechová

Poděkování za sponzorský dar letí do Dolan

Ráda bych touto cestou chtěla poděkovat panu Ing. L. Ludvíkovi z Dolan, za podporu našeho maturitního plesu v podobě sponzorského daru pro naši tombolu.

Vaší podpory si velice vážíme,

Veronika Banová a 4.A
Gymnázium Jaroslava Žáka, Jaroměř

Slova díků z Krabčic

mláďi do naše zlaté mláďi, kde jsi?

*Není na světě člověk ten,
aby se zachoval lidem všem...*

*Chtěly bychom poděkovat předsedovi K. Vlčekovi
a jeho týmu - celému kolektivu kuchyně
i tomu rovněž šéfkuchyni - a všem ostatním
za sehnání krásného stoupení, Kozelomka
a pěkní hrani melodie.*

*Radujeme se z každé chvíle, z raného probuzení,
ten život nám tak utíká a utíká...
my už jenom můžeme vzpomínat.*

*Společným
podpisem
Krabčice*

poděkování

Poděkování z Krabčic pro ZD Dolany

Abychom osvětlili nezasvěceným, komu poděkování patří, dovolíme si pár následujících vět. Slova díky z Krabčic, která k nám do redakce časopisu dorazila, patří ZD Dolany. Pro důchodce pořádají každoročně akce v Kulturním domě v Dolanech. Tentokrát akce s programem byla pořádána dne 26. listopadu 2019. Nedalo nám to a dopis otiskujeme v původní psané verzi.

redakce časopisu

Poděkování všem spoluobčanům

Hradec Králové 5. prosince 2019

Vážení spoluobčané,

dovolte, abych vám všem, kteří se aktivně zapojujete do dění ve své obci, ať již jako členové zastupitelstva, sboru dobrovolných hasičů, zástupci sportovních oddílů, včelařů, rybářů, myslivců nebo kteréhokoliv jiného místního spolku, srdečně poděkoval za vaši soustavnou, nezištnou a obětavou práci ve prospěch nás všech, stejně jako za rozvoj partnerství a spolupráce mezi krajem a místní samosprávou. Zároveň všem občanům našeho kraje přeji klidný advent a úspěšné vykročení do nového roku.

Jiří Štěpán

hejtman Královéhradeckého kraje

**KRÁLOVÉHRADECKÝ
KRAJ**

Poplatky za svoz odpadu bude obec stále dotovat

Zastupitelstvo obce Dolany se na svém posledním zasedání rozhodlo nadále přispívat občanům z rozpočtu obce na svoz domovního komunálního odpadu. Své rozhodnutí odůvodnilo tím, že občané dobře třídí odpadky a je lepší, když odpadky skončí v popelnici než v kamnech nebo je občané spálí na zahradě.

Poplatky za svoz komunálního odpadu (nádoby 110 l a 120 l) pro rok 2020

cena

měsíční	600 Kč
čtrnáctidenní	1 100 Kč
kombinovaný	1 600 Kč

Známky na rok 2020 a do kdy platí staré známky roku 2019

Známka 2019 platí do konce února 2020. Po tomto datu musí být vylepena známka nová.

Známky na rok 2020 lze zakoupit na OÚ Dolany vždy v úřední dny:

pondělí a středa

8:00 – 11:00 / 13:00 – 17:00

To znamená, že popelnici se známkou 2019 vám popeláři vyvezou naposledy 25. 2. 2020. Pokud máte čtrnáctidenní svoz, tak 18. 2. 2020 a při měsíční svozu 4. 2. 2018.

svozový den zůstává úterý

6:00 - 22:00

(nejlépe je dávat popelnici ven v pondělí večer)

Děkujeme, že třídíte odpad a tím chráníte životní prostředí.

text Jiří Plšek

Aktuality - vyhlídky a plány na nový rok

Chtěl jsem se v těchto řádcích rozepsat o tom, co jsme v roce 2019 udělali. Ale vše bylo již napsáno v průběhu roku a myslím, že na tomto místě není třeba znovu podrobně rozebírat, co se nám, představitelům obce (respektive voleným zástupcům obce) a všem našim zaměstnancům podařilo a naopak, v čem ještě vidíme rezervy. Těším se z každé dosažené mety. Stejně kdo chce, tak změny vidí a kdo nechce vidět, vždycky si něco najde. Obecně platí, že jen co zhodnotíme rok, který se blíží ke svému konci, tak začneme znovu plánovat, rozpočtovat a připravovat na rok nadcházející.

Určitě nebudeme polevovat v podpoře místních spolků a akcí pro širokou veřejnost. V Čáslavkách je schválena „Obnova vegetačních prvků v obci“. Díky špatnému zdravotnímu stavu některých lip a kaštanů bude nutno jejich pokácení a vytvoření nové výsadby stromů a keřů.

V poslední době jde vše nějak pomaleji, než bych si představoval, a to nejen díky složité legislativě a papírové válce. Mnohem častěji se setkávám s tím, že mi někdo něco slíbí a pak na to zapomene nebo nestíhá a posouvá termíny. Potom se vše táhne, lidé se ptají proč to či ono ještě není. Je toho nějak mnoho na všechny.

Aby byl příští rok úspěšný, je třeba spolupráce celého týmu lidí, kteří se na fungování obce podílejí. Ať už jde o členy zastupitelstva obce nebo o zaměstnance. Všem výše jmenovaným děkuji za spolupráci v letošním roce a do nového roku jim přeji pevné zdraví a hodně vytrvalosti v úsilí ve zvelebování a udržování našich obcí.

text Jiří Plšek

Novinka z kanceláře OÚ Dolany

Od nového roku bude na obci pracovat nová paní účetní. Současná účetní paní **Alena Mervartová**, která zde pracovala od roku 2004, odchází po 15 letech strávených v úřadě, do zaslouženého důchodu. Bylo mi ctí pracovat s tak šikovnou účetní, úřednicí, asistentkou, ...se vstřícným a profesionálním přístupem k lidem. Chtěl bych jí moc poděkovat za svědomitou a poctivou práci, kterou obci věnovala. S přáním pevného zdraví, užívání si vnoučat a volna důchodu.

text Jiří Plšek

Po Vánocích se sejdeme opět na bruslích

IX. Dolanské bruslení

pro občany z Dolan, Čáslavek, Krabčic, Sebuče, Svinišťan a jejich rodiny či známé

Zimní stadion Jaroměř

sobota 28. 12. 2019

(v čase 16:15 - 18:45)

program:

16:15 zápas mezi vesnicemi (sranda mač) - sraz v 16:00

(Bude se hrát jako za starých časů na rybníku - to jest tenisákem. Zápasu se mohou zúčastnit muži i ženy od 13 do 100 let věku. Hokejka a rukavice podmínkou. U dětí i přilba.)

17:00 -18:45 veřejné bruslení pro naše občany, jejich rodiny a známé

Všichni, kteří přijdou bruslit, musí mít při bruslení na ledě rukavice! V zájmu bezpečnosti doporučujeme pro děti přilbu!

Teplé nápoje všeho druhu zajištěny.

Přijďte se sejít, zasportovat nebo se podělit o vánoční zážitky.

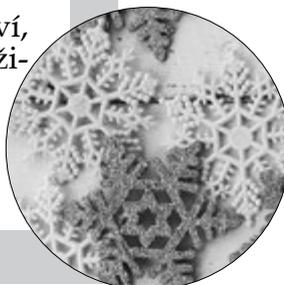
Naši jubilanti

... a slavit nepřestáváme. V září oslavila své 75. narozeniny paní **Vladimíra Matušková** z Krabčic. V říjnu byla velká sláva u paní **Dagmar Kapounové** v Dolanech, která měla také své 75. narozeniny. Listopad byl měsíc pro pana **Josefa Ducháče** z Čáslavek, který oslavil své 80. narozeniny a paní **Marii Pácaltovou** z Dolan, která měla 85. narozeniny.

V prosinci slavil své kulaté 80. narozeniny pan **Josef Borůvka** z Dolan. V Krabčicích byla sláva u paní **Jiřiny Skopalové**, které můžeme gratulovat k 85. narozeninám.

Všem oslavencům přejeme pevné zdraví, hodně štěstí, kupu pohody a hromadu životního elánu.

*Za Obec Dolany
Veronika Lemberková*

Tichá vzpomínka

Zarmoucená rodina Zelených ze Sebuče čp.13 oznamuje, že 2. prosince 2019 zemřel pan **Karel Zelený** v nedožitých 80 letech.

Vánoční besídka dětí místní mateřské a základní školy

V úterý 10. prosince odpoledne se sál dolanského kulturního domu zaplnil diváky. Rodičů, prarodičů a sourozenců účinkujících dětí se sešlo přes sto padesát. V 16 hodin slavnostní adventní program zahájily děti mateřské školy komponovaným pásmem ztvárňujícím čas příprav vánočních svátků tak, jak je vidí v adventním čase doma v rodinách. Děvčata na jevišti nakupovala, uklízela a pekla cukroví. Chlapci se zhostili rolí tatínků a dědů a postarali se o zajištění kapra na štedrovecerní stůl. Dojemné vystoupení dětí mateřské školky navodilo příjemnou atmosféru těšení se na Vánoce.

Žáci základní školy na jevišti rozvinuli příběh o zimní královně s ledovým srdcem. Svým divadelním vystoupením zdůraznili lásku namísto chladu, ledu, tvrdosti a sobectví v lidském srdci. Závěrečné „Haleluja“ umocnilo divácký prožitek. Společné vystoupení děti ukončily zpěvem koledy.

Za hezké hřejivé chvíle prožité v pozdním adventním odpoledni patří poděkování nejen účinkujícím dětem, ale děkujeme hlavně učitelkám, jejich asistentkám, choreografkám, kostymérkám a členům hudebního doprovodu za nacvičení krásného programu. Těšíme se na další vystoupení!

text Blanka Dvořáčková
foto Jiří Plšek

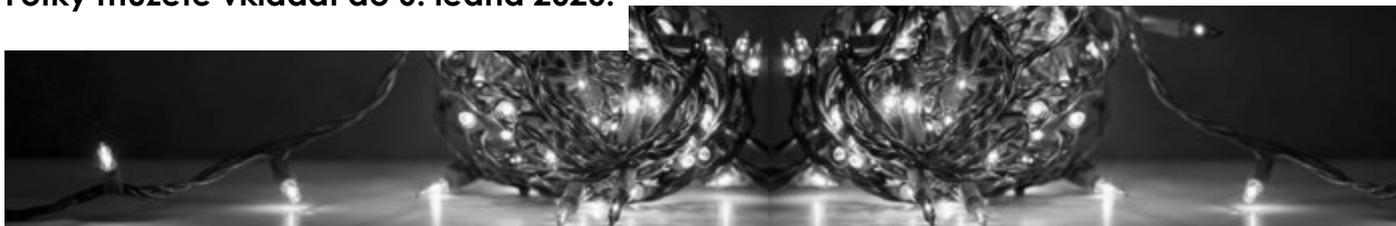
Vánoční fotosoutěž o nejlepší fotografii vánoční výzdoby

K vánoční atmosféře patří i výzdoba vašich domů a zahrad. Letos je této výzdoby po vesnicích k vidění spousta. A stejně jako loni, tak i pro rok 2019 vyhlašuje redakce Časáčku fotosoutěž - tentokrát o **nejlepší fotku vánoční výzdoby**.

Fotky můžete vkládat do 6. ledna 2020.

Fotografie letošní výzdoby vlastní, sousedů či známých můžete vkládat na webových stránkách obce Dolany (www.dolany-na.cz). Zde je k dispozici formulář, kde budete mít možnost vložit maximálně 3 fotografie na jednu nominaci s udáním obce a čísla popisného.

redakce časopisu

spolky obce

Cvičení jednotek požární ochrany v okrsku Dolany

Cvičení proběhlo v sokolovně ve Chvalkovicích u rybníka. Technické zabezpečení a odborný dohled nám provedla jednotka z České Skalice. Jednotka z České Skalice umístila cvičnou figuru do místnosti sokolovny a poté ji zakouřila umělým kouřem. Starostka Okrsku Dolany Lada Balcarová poté vyhlásila poplach jednotkám.

Na místo události přijíždí dopravní automobil Chvalkovice, velitelský vůz Dolany, dopravní automobil Dolany a cisterna Chvalkovice. Velitel zásahu rozděluje jednotlivé úkoly mezi jednotlivá družstva.

Družstvo Chvalkovice: odpojení budovy od všech energií (plyn, elektrický proud), vytvoření útočného proudu cister-

Dne 27. 10. 2019 ve 14 hodin proběhlo cvičení jednotek požární ochrany. Zúčastnily se jednotky Dolany a Chvalkovice. Územní odbor Náchod, Hasičský záchranný sbor Královéhradeckého kraje zadal základní úkol nácvičku jednotek požární ochrany: Spolupráce jednotek v různém stupni zařazení požární ochrany, (Dolany JPOV, Chvalkovice JPOIII), požár budovy, evakuace osob, vyhledání pohřešované osoby ze silně zakouřené budovy, poskytnutí první pomoci vyhledané osobě (nadýchání zplodin z hoření), lokalizace zdroje hoření, odvětrání budovy, vytvoření seznamu evakuovaných osob.

Cvičení probíhá jako při reálném zásahu

na budova, průzkum objektu, vyhledání pohřešované osoby a předání k první pomoci, lokalizace zdroje hoření, odvětrání budovy.

Družstvo Dolany: seřazení evakuovaných osob na bezpečné místo a vytvoření seznamu osob, vytvoření čerpacího místa a doplňování vody do cisterny, poskytnutí první pomoci evakuované osobě.

Cvičení probíhá jako při reálném zásahu, jednotlivé úkoly na sebe navazují a nevzniká žádný problém, jak technického typu, nebo v komunikaci mezi družstvy. Ruda Jelínek z rady velitelů OSH Náchod a člen jednotky Česká Skalice, který vedl odborný dohled, vyhodnotil cvičení jako velmi zdařilé, jak na úrovni znalostí, tak využití znalostí přímo v praxi a nemá žádné zásadní výtky k průběhu celého cvičení. Pochválil vybavení jednotlivých jednotek.

Tímto chci poděkovat všem zúčastněným členům JPO, starostům obce Dolany a Chvalkovice za přístup, aby cvičení proběhlo na tak vysoké úrovni.

Velitel JPO Dolany Ladislav Karban

Draci nad vesnicí

Odpočívající zoraná pole na další sezónu a po nich se prohánějící děti s draky ve vzduchu. Tento idylický obraz, který nám vykresluje ve svých tradičních ilustracích snad jen Josef Lada. Tato zábava, která byla naprosto přirozená a pro děti, v době bez počítačů a televizí, asi více nemohla podporovat jejich fantazii a svobodu, než svobodně létat ve vzduchu s vlastnoručně vyrobeným drakem. Přitom z hlediska meteorologie dává větší smysl létání na jaře. Jenže tradice podzimního pouštění draků pochází z dob, kdy obyvatelé českého venkova měli již po sklizni úrody z polí a děti měly více volného času. Na jaře dětské ruce musely vypomáhat při zemědělských pracích. Když bylo již zaseto, mohly se

děti po polích libovolně prohánět. Oddávání se této zábavě je zdravé a věkově neomezené. Nadýcháte se čerstvého vzduchu a chtě nechtě vyvinete alespoň minimální pohyb. Tady v Dolanech se již po osmé proháněli draci vzduchem. Po hřišti se rozběhly děti s provázkem v ruce a na konci přivázanými draky všeho druhu. To proto, že je tu akce Draci nad vesnicí, která proběhla v pátek 11. října 2019. A tak tu máme draky domácí výroby, kde se vyřádili malí kutilové i rodiče, aby vzlétly ke svým prvním vzletům. Nebo koupené a vyzkoušené trhem. Nejdříve přišlo na zkušební lety podporované svěžím větrem, který foukal tou neoptimálnější intenzitou, ani slabě ani moc. A tak se dosáhlo na ideální polohu, kdy drak visí vysoko ve větru, vy stojíte a kocháte se. To byl ale trénink. Tak pěkně draky stáhnout z nebe a jde se soutěžit. Jenže z větru se stal větřík a muselo se začít běhat, aby se drak vznesl do výšky, kde to foukalo trochu větší intenzitou. Tentokrát to bylo trochu více o pohybu. A jak to vše dopadlo? Na výbornou! Všichni předškoláci byli první. Někdo za nejbarevnější, někdo za nejmenší, někdo za nejlepší běh s drakem. Na ty starší jsme byli trochu přísnější, tam se závodilo. Každý si ale odnesl nějakou tu cenu. A my dospěláci jsme si to taky užili. Sešli jsme se, popovídali si, podívali se, jaké je to pěkné, že děti baví pohyb a hry venku. Tak minimálně zase za rok půjdeme pouštět ty naše Draky nad vesnicí.

Za LLM kmen Tate Osmaka Jiří Plšek

Laskavé babí léto nadělilo radost houbařům

Horké léto a sucho v lesích. Zaprší, porostou...? Tak se ptal nejednen houbař druhého houbaře nebo sám sebe. Po loňském extrémně suchém roce, kdy houba byla nad zlato, si milovníci smaženice, houbových řízků, houbového guláše, houbových lívanců, pravé kulajdy a dalších houbových dobrot, kladli nejednou tuto otázku. Letní měsíce zklamaly, nezklamalo však slunečné a na vláhu bohaté září! A tak se mnozí z nás vydávali do okolních lesů, aby se domů navraceli s plnými košíky pravých hříbků, modráků, klouzků, babek a dalších houbových darů nádherného babího léta! **Zlatavé září, děkujeme!**

text Blanka Dvořáčková

Svátek sv. Václava v duchu tradic a dobrého jídla

V odpoledních hodinách se pod pergolou u svinišťanské chaloupky sešlo třicet jedna místních občanů. Státní svátek si za slunečního odpoledne a podvečera připomněli v duchu tradice našich předků. Vždyť již v 10. století na českém knížecím dvoře Přemyslovců na stolech vedle jiných pokrmů nechybělo skopové. A tak se tento den na rožni otáčela mladá ovečka, kterou pro tuto příležitost zajistil pan Lukáš Příbyl. O to, aby maso bylo chutné, šťavnaté a výtečně upravené, se starali pánové Ducháč, Dvořáček a Fúgner. Jako na hostinách našich předků teklo pivo. Ne však ječné, jaké před staletími pila knížata a vладыkové, ale dobrý Primátor! Medovina se sice nepodávala, ale káva ano! Staročeskou specialitou na slavnostních stolech byly medové koláčky. Koláčky nechyběly ani na našem stole. Malé makové upekla paní Věra Slezáková a chutnaly výborně!

Středověké hostiny často končily křikem, hádkami, ba i bitkou! U nás ve Svinišťanech v těchto svátečních chvílích nebylo křiku, hádky, natož bitky!

Odpoledne a večer plynul v klidné příjemné atmosféře družného hovoru a vyprávění. Za krásné sváteční chvíle patří poděkování všem, kteří se o ně zasloužili.

text Blanka Dvořáčková

Kdo byl sv. Václav?

Václav z rodu Přemyslovců byl synem českého knížete Vratislava a polské kněžny Drahomíry z rodu Stodoranů. Babička Ludmila (později svatořečena) svojí výchovou ovlivnila život a charakter vlády budoucího knížete. V době, ve které Václav žil, se mu dostalo velkého vzdělání v církevní škole na Budči. Duchovně založený kněžic a pozdější panovník své bližní opravdu miloval. Svoji křesťanskou lásku projevoval péčí o chudé a nemocné, rozdával milodary, nechával stavět kostely (nejznámější je rotunda sv. Víta). Nechtěl prolévat krev lidu a proto zabránil válce se saským panovníkem Jindřichem Ptáčníkem, když se mu zavázal platit tzv. tribut – daň z míru. Těmito skutky se protivil svému hrdému, bojovně a válečně zaměřenému mladšímu bratru Boleslavovi I. a matce Drahomíře. Neshody mezi bratry ohledně charakteru vlády a smířlivosti vůči Němcům vyvrcholily 28. září v roce 935, kdy byl Václav zavražděn Boleslavovými muži u chrámových dveří ve Staré Boleslavi.

Knížete Václava církvev pro jeho křesťanské skutky svatořečila. Je patronem naší země a náš národ ctí jeho památku.

text Blanka Dvořáčková

sv. Václav (socha, obraz, knižní ilustrace) -
wikipedia.org
sv. Václav (socha na Václavském náměstí)
-irozhlas.cz

Dolanský advent okořenilo tvoření i „rohličková“ soutěž

Dolaňáci zahájili advent ve slavnostním duchu. V sobotu 30. listopadu se sešli u vánočního stromu, který „vyrostl“ u sokolovny. „Vznikla tu sousedská skupina nazvaná Dolany v akci, která se chce podílet na rozvoji obce a také na tom, aby to tu začalo více žít. Teď se přímo nabízelo uspořádat premiérové slavnostní rozsvícení vánočního stromečku. Dali jsme se dohromady s Liborem Veinfurterem a řekli jsme si, jak by to mohlo vypadat, co od toho očekáváme, kde by to mohlo být,“ vysvětluje organizátorka Iva Najmanová, podle které je zázemí na hřišti pro podobný typ akce ideální. „Připravili jsme i doprovodný program, který nabídl například tvořivé dílničky. Děti i rodiče si mohli vyrobit sváteční dekorace. K tomu jsme vymysleli soutěž O nejlepší dolanský vanilkový rohliček. Přihlásilo se nakonec devět soutěžících, mezi nimi i jeden muž, nebojácny Kája Huneš,“ říká s úsměvem Iva Najmanová. Anonymní hlasování pak rozhodlo o tom, že vůbec nejlepší vanilkové rohličky upekla Věra Nepokojová.

Pořadatelé se sešli už ráno. Chystali vánoční tvoření, připravovali občerstvení včetně guláše, zdobili vánoční jedličku. Tvořivou dílničku otevřeli v 15 hodin. V tělocvičně se našlo místo i na menší florbalové hřiště, které rychle zaplnily děti. Ty mohly také psát svá vánoční přání Ježíškovi. Pro příchod byl zdarma k dispozici čaj, punč a teplá medovina. Dolaňáci sem přinesli i cukroví nebo chlebičky a lákavé dobroty si mohli během povídání a poslechu koled navzájem ochutnat. Okoštovali i jeden unikát - svrchně kvašené pivo uvařené Martinem Beranem. „Mně se akce líbí, je to pěkné. Stromeček na hřišti jsem si představoval jinak a musím říci, že výsledek předčil mé očekávání. Podobných akcí by mělo být víc,“ přeje si patnáctiletý Dolaňák Jan Ullrych, který se na pořádání kulturních akcí pro veřejnost aktivně podílí coby student kvinty jaromeřského gymnázia.

Adventní setkání na dolanském hřišti bylo připravováno tak, aby zaujalo a potěšilo mlsouny i lidi se zájmem o tvoření. „Měli jsme připravený materiál asi na dvacet kusů každého výrobku. Největší zájem bylo o adventní svíc-

Tvoření v dolanské sokolovně

ny, kterých by se vyrobilo ještě více, pokud bychom měli dostatek svíček. Velký úspěch mělo i zdobení skleniček pomocí mouky a přírodního provázku. Doufáme, že všichni tvořilci byli spokojení a v příštím roce se budeme snažit zase něco vymyslet," slibuje Monika Hunešová, která měla tvoření z velké části na starosti.

Podle organizátorů zaslouží velké poděkování obec. „Umožnila nám být v těchto prostorech, připravila usazení stromku, elektrickou přípojku a zařídila i samotnou jedličku. Přispěla nám také na osvětlení," chválí Iva Najmanová. „Setkání splnilo naše očekávání, přišlo i dost lidí. Přesná čísla nemám, ale mohlo nás tu být tak kolem osmdesáti," odhaduje další aktivní pořadatel Libor Veinfurter, který nedávno zorganizoval v dolanské sokolovně i vepřové hody. „Během roku chceme pořádat i jiné akce, budeme se snažit dění v obci více rozpochybovat. Není to ale jen pro Dolaňáky. Uvítáme všechny, kteří budou chtít přijít a společně s námi se pobavit," zve Iva Najmanová i „přespolní" spoluobčany. Další akce Dolaňáků na sebe jistě nenechají dlouho čekat.

text a foto Petr Zálíš

Vítězný recept na vanilkové rohlíčky

300 g hladké mouky

100 g moučkového cukru

100 g mletých vlašských ořechů , 120 g sádla, 1 vejce

Vypracované těsto dáme uležet. Pečeme v předehřáté troubě na 150/160°C, cca 15 - 20 minut. Ještě teplé obalujeme v cukru s přídavkem 1 vanilkového a 1 rumového cukru / mají např. v TESCO u vanilkových a skořicových cukrů).

Věra Nepokojová

Ve Svinišťanech zase po roce svítí vánoční stromek

V předvečer první adventní neděle se i ve Svinišťanech na návsi u rybníka rozsvítil adventní stromek. Tentokrát velké díky patří panu Andrejsovi, který vesnici stromek daroval. Tradiční rozsvěcování vánočního stromečku si nenechali ujít malí ani velcí. Vůně svařeného vína a příjemná vánoční hudba lákala v sobotní podvečer všechny místní i přespolní ke společnému rozsvícení a uvědomění si prvního adventního svátku. U svinišťanského rybníčka se sešli všichni nadšenci (odhadem 85 lidí včetně dětí), aby oslavili předvánoční čas, na chvíli se zastavili a jen tak si popovídali se sousedy, načerpali atmosféru nastávajících svátků či zachumlání do čepic a kabátů, okusili první poletující sněhovou nadílku. Prskavky vykouzlily úsměv na tváři kdejakému malému pozorovateli a světýlka na stromečku nenechaly nikoho bez povšimnutí. I malá jedlička, která byla vysazena u pomníku rodáka Smetany, poprvé okusila atmosféru adventu. Její čas přijde, jen musí trochu povyrůst, aby mohla svinišťanským svítit a připomínat vánoční čas.

Bylo velmi milé, že mezi nás přišel pan starosta s přáním hezkého adventu, vánočních svátků, všeho nejlepšího a hodně pevného zdraví v novém roce 2020.

Příjemný večer pokračoval v místní chaloupce, kde si všichni vyprávěli až do pozdních večerních hodin. Podávali se chutné klobásy z udírny, pilo se pivo a opět svařáček.

Děkujeme dobrovolným hasičům svinišťanským za přípravu a prostor pro připomínání tradičních zvyklostí celé vesnice.

*text Lenka Piechová a Blanka Dvořáčková
foto Marek a Jiří Plškovi, Jan Vít*

Rozsvícení adventního stromečku v Krabčicích

O první adventní neděli 1. prosince v 17 hodin se u autobusové zastávky rozsvítil živý adventní strom. Pod altánem v Krabčicích jsme také oblékli malý stromek do ozdůbek, vyrobených při společném tvoření. Děti pod ním našly sladká překvapení.

Všichni, kteří se u obou stromků sešli, malí i velcí, domů nespíchlali. Pod altánem si povyprávěli u dobrot, které donesli z domovů, opekli si špekáčky a zahřáli se čajem nebo svařáčkem.

Příjemnou chvíli v tento podvečer strávilo u adventních stromků více Krabčických, a to nás těší!

*text Olga Procházková
a Blanka Dvořáčková
foto Olga Procházková*

Čáslavská první adventní neděle

Letos, již posedmé, jsme se sešli na čáslavské návsi, abychom společně zahájili adventní čas. U hasičárny se opět rozvoněl punč a radostné očekávání na prozářenou návsi jsme si krátili povídáním se sousedy a ochutnáváním různých (podomácku) připravených dobrot. Sešla se spousta místních i přespolních, všichni dohromady jsme si vytvořili příjemnou a vřelou atmosféru.

Vnímám tato každoroční zastavení jako velmi důležité, vzácné okamžiky. Každý si ve svých rodinách, individuálních příbězích odžíváme během roku radostné i těžké chvíle. Advent je časem očekávání, bilancování a přemýšlení, co nám rok přinesl, jaké dary můžeme ještě očekávat, co se již nevrátí. Nikdo nežije úplně sám, každý z nás patří do nějaké rodiny, komunity. Ale komunita není jen výčet jednotlivců. Komunitu tvoří sdílení, setkávání, vědomí toho, že jsem její součástí a také sounáležitost, starost o ty druhé. Proto je dobré si udělat čas, vypnout všechny ty blikající obrazovky doma a přivítat toto období spolu, v širším společenství obce, ve společném prostoru.

Letos přišla spousta rodin ve třech generacích, babičky, dědové, jejich děti, tedy rodiče malých vnoučat, kterých se také sešlo požehnaně. Je fajn dívat se na to, jak naše obec „mládne“, jak se jednotlivé mladé rodiny rozrůstají, nicméně neutíkají do velkých měst, ale zůstávají se svými prarodiči. Děti také hrály hlavní roli při samotném rozsvěcování. Nejprve nás všechny přivítal pan starosta, vlídným slovem zahájil celou akci. Pak se postupně, za zvuků hudby, vynořovaly děti se zářícími prskavkami, kterými vše pomalu rozsvěcely. Malí světloňoši zapalovaly prskavky i přihlížejícím. Bylo to krásné, dojemné.

Musíme moc poděkovat za tuto tradici Jirkovi Plškovi, nejen jako starostovi, ale především, jako člověku, sousedovi. Také Markovi za jeho perfektní namontování všech světýlek. Andrejce a Vlastičce za voňavý punč, Láďovi Káchovi za vynikající guláš a vůbec všem, kterým stojí za to se první adventní neděli obléknout, přinést něco na zub pro sousedy a společně prožít tu kouzelnou, radostnou chvíli vzájemnosti a sdílení.

text Lucie Kudrnáčová, foto Marek a Jiří Plškovi

Dolanská vánoční kaplička

Tak tu zase máme adventní čas. Čas světýlek a otevřených srdcí, čas zdobení, pečení a hlavně těšení se na Vánoce.

Ani nevím, po kolikáté jsme s manželem Davidem ozdobili a rozsvítili tu „naši“ kapličku. Vedle ní se tentokrát krčí malá ozdobená jedlička. Letos je ještě malá, je to zatím takové stromové děťátko. Aby nám odpadlo každoroční shánění stroměčku ke kapli, zasadili jsme stromek živý. Ten nám snad poroste, až bude ten největší a nejkrásnější na celém světě. Dobře, třeba ne, ale snad všem bude dělat radost.

Celé léto a podzim jedlička čekala, až přijde její chvíle. Proto jsme se jí snažili ozdobit a hlavně rozsvítit, aby byla co nejhezčí.

Teď už se všichni budeme těšit na Štědrý den a hlavně večer, kdy se sejdem u kapličky, jako už nějaký ten rok zpátky, vyvětráme se po té štědré večeri a popřejeme si krásné Vánoce. Tak se přijďme všichni sejít přibližně ve 22.30 hodin u kapličky.

Chtěla bych popřát všem lidem krásný a pohodový čas adventní i vánoční. Hodně úsměvů a veselých dnů, pevné zdraví a hodně štěstí do nového roku 2020.

text Veronika Lemberková

V den svého svátku zavítal svatý Mikuláš do Sviníšťan

Sviníšťanská chaloupka se v podvečer 6. prosince zaplnila dvaceti dvěma dětmi a dospělými. Všichni očekávali příchod svatého Mikuláše a jeho pomocníků. V 18 hodin se otevřely dveře a byli zde! Důstojný svatý Mikuláš doprovázený křehkými anděly a skotačivými čerty! V nejednom z capartů byla malá dušička, neboť čert je zkrátka čert a peklo v ten večer je otevřeno! Snad proto všichni rodiče obdrželi metličky z proutí na vyplacení svých zlobivých ratolestí a telefonní číslo do pekla, kdyby metlička nestačila! Svatý Mikuláš obdaroval děti sladkostmi a ovocem. Jako poděkování spolu s anděly a čerty vyslechl básničky, písničky a koledy.

Po jejich odchodu si děti pochutnaly na párku v rohlíku a limonádě, dospělí pak na klobáse, párku v rohlíku a pivečku.

O tomto adventním večeru se nejednomu klukovi či holčičce zdálo o sv. Mikuláši, o rohatých a o krásných andělech tak, jak se kdysi o nich zdálo jejich rodičům, když oni byli dětmi.

*text Blanka Dvořáčková
foto Jan Vít*

Adventní koncert v kapličce

Druhá adventní neděle je v Dolanech již tradičně věnována adventnímu koncertu v naší kapličce. Ani letos tomu nebylo jinak. V nedělní podvečer se lidé sešli před kapličkou u horkých nápojů, popovídali si a navodili tak tu správnou vánoční atmosféru při zpěvu koledí. V dolanské kapli vystoupilo 8. prosince v 17. hodin komorní pěvecké sdružení Cantus Jaroměř. Jejich lahodný zpěv byl plný radosti, pro kterou to dělají. Vždyť už nám takto zpívají přes třicet let a to, že jim to vydrželo tak dlouho, svědčí o jejich lásce ke zpěvu. Zaspívali nám jak staré, a už možná zapomenuté koledy od starých mistrů, tak známé koledy v nové úpravě. Došlo i na nějaký ten spi-

rituál. Svým zpěvem vytvořili příjemné a dojemné mrazení, ten správný předvánoční zážitek. Najednou člověk zapomene na starosti, povinnosti a na shon kolem Vánoc. Začne mít radost a sváteční náladu. Těší se na společné chvíle radosti, které Vánoce přinášejí. To je to, co dělá tuto adventní událost výjimečnou. Letošní účast nebyla tak hojná jako v minulých letech, ale o to víc sousedsky příjemná. Sešli se mladí i starší, jak z Dolan, tak i z okolí. Je dobře, že spolky drží tuto tradici a přinášejí tím radost do vesnice.

text Jiří Plšek, foto Marek Plšek

CANTUS
JAROMĚŘ

Cantus Jaroměř

Pěvecké komorní sdružení Cantus Jaroměř bylo založeno v roce 1988. Na počátku stálo obyčejné lidové koledování ve vánočním či velikonočním čase, po přibytých přátel a jiných blízkých rodin. Svou roli sehrála i touha pokusit se vlastním přičiněním o něco krásného, ať už to bylo svébytné uchopení a oživení písní Adama Michny z Otradovic podle původního zápisu nebo zpracování známých Dvořákových písní z cyklu *V přírodě novým a co nejkoalitnějším způsobem...* více na www.cantusjaromer.cz

Novoroční vejšlap z Dolan

S následky silvestrovských oslav se každý vyrovnává po svém. Jeden sází na vyzkoušený „vyprošťovák“, jiný si přikládá na hlavu mokré obklady. My pro vás máme jiné řešení! Parta nadšenců z neformálního spolku Dolany v akci vymyslela „Novoroční dolanský vejšlap“. Vycházet se bude na Nový rok v jednu odpoledne od vánočního stromečku na dolanském hřišti. Zájemci o procházku na čerstvém vzduchu pak naberou směr Krabčice, Sebuč, Svinišťany, spodem na Dolany a Čáslavky s cílem opět na dolanském hřišti. V každé části obce bude připravená zastávka se svařáčkem, kde se lidé budou moci pozdravit a popřát si do nového roku 2020. Trasa pochodu bude záležet na počasí. Pokud prítuhne, dalo by se jít z Dolan do Krabčic přes les, jinak by se šlo opatrně po kraji silnice. Připojit se mohou zájemci ze všech částí obce, a to v libovolné fázi „vejšlapu“.

text Petr Zálíš

Plesová sezóna roku 2020

Myslivecký ples

(MS Dolany)

sobota **11. 1. 2020**

Rybářský ples

(ČRS Dolany, MO Jaroměř)

sobota **25. 1. 2020**

Hasičský ples

(SHD Zvole)

sobota **8. 2. 2020**

Motorkářský ples

(Motoklub Věčná jízda)

sobota **22. 2. 2020**

Maškarní ples

(DS Dolany)

sobota **29. 2. 2020**

Dětský maškarní rej

(DS Dolany a LLM)

neděle **1. 3. 2020**

Fotbalistům se podzim povedl, v zimě si dají do těla

Dolanští fotbalisté mají za sebou povedený podzim. Otřepali se z jarního sestupu z okresního přeboru, začali více trénovat a v nižší soutěži patří mezi největší adepty postupu. Jako jediní zatím neokusili hořkost porážky a s bilancí sedmi výher, tří remíz a skóre 46:9 jim patří druhé místo. Na vedoucí Polici B ztrácejí borci ve žluto - červených dresech jediný bod. „Neusínáme na vavřínech, během zimní přípravy se bude trénovat třikrát týdně. Od ledna zavedeme tréninkový režim pondělí, čtvrtek, sobota. V pondělí se bude chodit od půl sedmé večer na umělou trávu v Jaroměři. Čtvrťky budou probíhat také od půl sedmé v dolanské sokolovně, kde budeme vedle hraní fotbalu a florbalu taky posilovat. V sobotu od deseti se budeme připravovat na hřišti v Dolanech, dáme si výběhy i fotbálek,“ poodhaluje své plány trenér a stále ještě aktivní hráč dolanského týmu Láďa Šrajbr. Známe už je plán pří-

pravných zápasů Dolan, hrát se budou na umělce v Novém Městě: 8.2. Dolany - Velké Poříčí B (16 h), 15.2. Dolany - Zábrodí (10), 22.2. Dolany - Libřice (16), 29.2. Dolany - Velichovky (16), 7.3. Dolany - Mezilesí (11:30), 28.3. Velká Jesenice - Dolany (místo a čas se teprve upřesní). "Musí se teď zamakat, jestli chceme postoupit. Já do toho dám veškerý čas a čekám taky od hráčů maximální přístup," zdůrazňuje hrající trenér Láďa Šrajbr. Jarní část okresní soutěže odstartují Dolaňáci v sobotu 2. května v Otovicích, o týden později přivítají v souboji týmů ze špice tabulky Božanov. Jarní část sezony vyvrcholí poslední červnovou sobotou oslavami 50 let fotbalu v Dolanech.

text a foto Petr Zálíš

Tabulka VEBA Okresní soutěže po podzimu:

1.	Police B	48:10	25
2.	Dolany	46:9	24
3.	Božanov	46:28	21
4.	Otovice	29:29	14
5.	Meziměstí B	37:36	13
6.	Křinice	13:48	7
7.	Rasošky	17:45	6
8.	Heřmánkovice	19:50	4

T 180 již padesát let v na poli ... (kronika obce Dolany rok 1969

V roce 1969 byl vyroben první traktor T 180

Traktor T180 dělaný v družstevní dílně ve spolupráci s národním podnikem LIAZ, Jablonec nad Nisou bude vystavován na veletrhu v Brně. K němu byl dílnou zhotoven osmiradličný pluh. T 180 oře velmi kvalitně. Na podzim jím bylo zoráno 852 ha. Z toho bylo vyfakturováno zákazníkům 50.000 Kč. Spotřeba nafty je 18 l na hektar, v těžkých půdách 24 l.

V soboru 23. srpna byl T 180 předváděn zájemcům při práci na dolanských polích. Na odzkoušení nám poslal VZUM (výzkumný ústav zemědělské mechanice) Řepy u Prahy sovětský traktor. Zkoušky v našich podmínkách byly příznivější pro T 180.

V době kdy mistr Vostrovský je nemocen, poklesla pracovní morálka v dílně. ....

.... Na podzim se začíná s výstavbou mechanizačního střediska a přípravou ke stavbě garáží, benzinové a naftové pumpy a zabudováním cisteren na naftu (obsah 25.000 l) a na benzín (v objemu 10.000 l). Stavba garáží je již v projektu.

Dále jsme našli zmínku, že předchůdce tohoto traktoru, ve snaze vyrobít dostatečně silný kolový traktor, byl v roce 1966 vyroben traktor takzvaný DVOJČE setavený ze dvou traktorů ZETOR, který „stvořili“ pracovníci dílny zemědělského družstva v Dolanech.

Rádi bychom doplnili kroniku Dolan o fotografii traktoru zvaného Dvojče. Pokud někdo z našich občanů vlastní tyto fotografie, moc prosíme o jejich zapůjčení. V kanceláři obecního úřadu bychom udělali kopii a foto ihned vrátili. Předem děkujeme za ochotu.

Obec Dolany

prosba

Čtení ze soukromé pamětní knihy

Vážení čtenáři, kroniky obcí jsou důležitým písemným pramenem, ze kterého se dozvídáme nejen o tom, jak naši předkové žili svůj život všedního dne, jaké přírodní pohromy je postihly a jaké radosti a starosti prožívali. V kronikách a pamětech se dočteme i o tragédiích, které postihly blízké osoby, sousedy a spoluobčany. V dnešní ukázce z kronik obce vám doslovně přepisují a citují příběh lidské tragédie jedné rodiny ze Sebuče. Hrůznou událost, k níž došlo před 115 lety, ve svých Pamětech zaznamenal Josef Hofman:

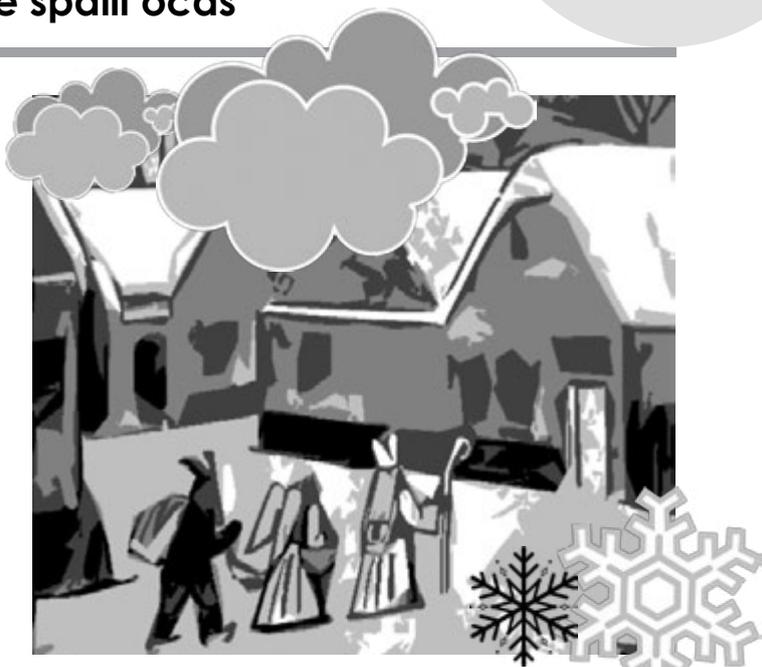
„Rok 1904. V noci z 5. na 6. ledna, svátek tři králů, odehrála se rodinná tragédie manželu Josefa a Marie Šedivých z čp. 2. (Marie Šedivá rozená Papežová, Sebuč čp. 17) Šedivý střelil svoji ženu i sám sebe. Sou sed Václav Karel čp. 1 ráno musel vypáčiti sekerou dvře. Šedivá ještě žila a naříkala byla v bezvědomí k životu ji již neprobudili, v agonii zemřela. Zůstali po nich dva sirotci Josef a Marie, která byla ještě v peřince.“

Blanka Dvořáčková

/ Zdroj: Paměti rodin Láš. - Hofman a Sebuče. Strany nečíslovány. /

Jak si čert Matěj o mikulášské nadílce spálil ocas

Byl večer před svátkem svatého Mikuláše. Královna Zima převzala vládu nad krajinou a její pomocníci se v píli předháněli. Omrzlé větve holých stromů statečně nesly tíhu padajícího sněhu, který se sypal a sypal z obrovské peřiny nočního nebe. Srpek měsíce spolu s mrkajícími zářivými hvězdami shlížely ze své výše na střechy stavení hluboko pod nimi. Z komínů jednotlivých obydlí stoupal kouř, z oken do tmy blikala žlutá světla. V nejednom okně se objevila tvář odvážnějších dětí vyhlížejících do tmy. Vždyť byl večer před svátkem svatého Mikuláše. Ti menší a méně odvážní seděli u kuchyňského stolu nebo u kamen a odříkávali si potichu „Mikuláš, Mikuláš, ztratil plášť...“ Jak jen to je dál? Samou nervozitou a obavami ten maličký klučina zapomněl slova. Chytl se máminy ruky a začal natahovat moldánky...

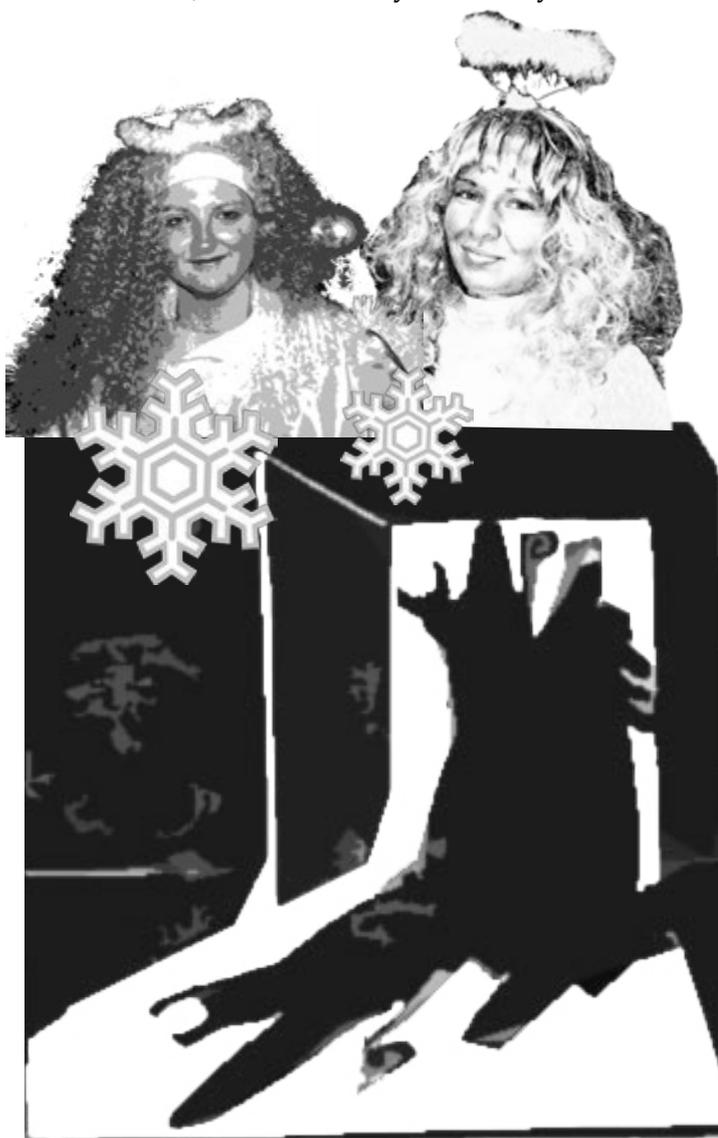

Byl večer před svátkem svatého Mikuláše. Ztichlou vesnicí kráčí trojice poutníků. Tři bytosti z lidových pověstí opět po roce o tomto večeru přicházejí navštívit rodiny s dětmi, aby pochválili, pokárali, pohrozili, obdarovali... Kráčejí pomalu svinišťanskou návší. Mají za sebou sváteční pochůzku v Čáslavkách a Dolanech. Svatý Mikuláš již není nejmladší a jde ztěžka. Unavený se cítí i starý čert, vždyť pamatuje malého kluka Smetanových v domku čp. 14. A to je již více jak sto let, kdy malý František klečel s rukama sepjatýma před svatým Mikulášem a vroucně odříkával modlitbičku. Tenkrát byl Matěj čert při plné síle, nic se mu modlitbička nelíbila! Vyběhl proto z chalupy, doběhl ke špícharu v panském dvoře, kopýtkem dupal do sněhu a zlostí plival čertovské sliny s pekelnými nadávkami! Kdepak, potrásl starý čert rohatou hlavou, dnes již děti modlitbičku neodříkávají, leda tak nějakou básničku nebo písničku. A ti větší ani to ne, jen natahují krk, aby viděly do Mikulášovy nůše a ohodnotily nadílku! „Pekelná služba!“ zabrblal si čert Matěj pro sebe. Ale svatý Mikuláš slyší a přísně Matěje napomene: „Matěji, Matěji, tvá povinnost pekelníka je vyměřena na dlouhých dalších sto let, dokud ti kopýtko bude sloužit, nehudrej, nebrblej, neplivej peklem páchnoucí slinu, jdeme dál!“ Čert Matěj sklonil poslušně rohatou hlavu a pomyslíl si: „Kam to svět spěje, aby svatý Mikuláš káral rohatého!“ Vedle Mikuláše stál zlatovlasý anděl. Ten se ve své nadzemské křehkosti lehce dotýkal malýma nožkama sněhové pokrývky na zemi. Anděl se na čerta líbezně usmál, Matěj si z kožichu

Čert Matěj zapomněl na své povinnosti

setřásl sněhové vločky a zamířili k malému stavení nad rybníkem. Zde žil starý pak kronikář s malým vnoučkem Pepíkem a jeho rodiči. Matěj zabouchal na okénko, Mikuláš otevřel dveře a spolu s andělem a čertem vešli do síně, odkud vedly dveře do světnice. Uprostřed ní stála podivná kulatá kamna, v nich hučel a smál se oheň, s chutí polykal dřevěné piliny. Sednice byla příjemně vyhřátá, stěny kamen sálaly horkým teplem. Malý Pepík pokorně stál před svatým Mikulášem a tenkým hláskem odříkával básničku. Mikuláš se laskavě usmíval, jemu i andělovi se básnička líbila. Když maminka s tatínkem odpověděli Mikuláši, že Pepík je hodný kluk, ohlídá husy na rybníce a chodí na kopřivy, aby dědeček mohl husám udělat míchanici, anděl se andělsky, nebesky a nadpozemsky usmál a sáhl do veliké Mikulášovy nůše pro nadílku! Tam bylo, panečku, dobrot! Jablíčka, oříšky, bonbóny v modrém,

růžovém a zlatém staniolu a dokonce dva pomeranče! Mikuláš s andělem se dobrotivě usmívali chlapcově radosti. Nikdo si ve světnici nevšiml starého čerta. Matěje lákal hučící oheň v těch podivných kamnech, kterým lidé říkají piliňák. Panečku, to bylo teplíčko, téměř jako doma v pekle! Starý čert se tiskl a tiskl k plechu kamen, hřál si záda, kopýtko, jeho staré bolavé klouby se radovaly! Matěj přivřel blahem oči, zapomněl na své čertovské povinnosti, neskákal, neblekotal, nechrastil řetězem, neotvíral velký pytel, neběhal po sednici, nenamaloval černou šmouhu mamince na tvář, zkrátka, děti, čert úplně zapomněl na svůj úkol o tomto večeru a přestal být opatrný! Tiskl se k rozpálené slabé stěně plechového válce, až náhle---! Krátkou chvílí laskavého porozumění mezi svatým Mikulášem, andělem a chlapcem Pepíkem přerušil zoufalý bolestivý křik nebohého Matěje! Světnicí byl cítit kouř a zápach hořícího ocasu starého čerta! Bum, bác, buch, břink, žuch, au, au, auvajs, nebohý Matěj je venku ze dveří, válí se ve sněhové závěji a chce svůj ohořelý ocas zchladit ještě víc! Na nebi září hvězdy, mrzne až praští a Matěj hop do rybníka! Nebohý čert, voda je zmrzlá, au, ouvej, tak tvrdý led! Boule, bolavá záda, naražené rohy, pochroumané kopýtko! Tatínek s dědečkem vyběhli před chalupu. Chromý čert se škrábe na břeh a naříká, ouvej, jau, jau, tolik, tolik naříká! Tatínkovi s dědečkem se zželelo chudáka Matěje. Odvedli ho zpátky do světnice, uložili na lavici, přikryli pruhovanou peřinou. Maminka přinesla hrnek se škvareným sádlem a potírá Matějovi všechna bo-

Jak dopadne nadílka?

lístka. Svatý Mikuláš a anděl stojí rozpačitě u lavice a přemýšlejí: „Jak půjdou po nadílce dál? Ještě v několika chalupách je čekají holky a kluci! A musí dojít k sebučským dětem a do Krabčic, tam je také holky a kluci vyhlížejí! Co naplat, starý Matěj se musí zahřát pod těžkou peřinou, škvařené sádlo boulím jisto jistě pomůže a to by to byl čert, aby se starý Matěj rychle nevykurýroval! Jen nedostat rýmu, jejda, jak by se mu doma v pekle nasmáli! A tak Matěj poctivě pije z bílého hrnku s červenými puntíky horký čaj z lipového květu a cítí, jak mu starými kostmi a klouby až do nohy s kopýtkem i do té bez kopýtka proudí příjemné teplo. Zachumlal se do peřiny a spokojeně usnul.

Zatím svatý Mikuláš s nadzemsky krásným andělem obešel zbylých pět místních stavení a obdaroval děti. A protože chyběl čert, tak se nekáralo, nedomlouvalo, nehrozilo, nestrkalo do pytle, nebylo pláče ani křiku, jen samé veselí a rozzářené oči malých i velkých. Asi za hodinku se Mikuláš i anděl vrátili do chalupy nad rybníkem. Vyspalý spokojený Matěj seděl u stolu s Pepíkem a louskali spolu ořechy. „Nic naplat, Matěji, je čas, půjdeme dál „povídá svatý Mikuláš. A anděl se na starého čerta opět tak nebesky usmál, až Matěje zahřálo u čertovského srdíčka. Zvedl se ze židle a zamířil ke dveřím. Ohlédl se zpátky do světnice, a protože čerti neumějí poděkovat, jen pokýval hlavou a vykročil ze dveří za svatým Mikulášem a krásným andělem. U plotu nad rybníkem se ještě jednou ohlédl. Na prahu chalupy stála maminka,

ka, tatínek, dědeček kronikář a malý Pepík. Všichni jim mávali. Matěj zůstal malinko pozadu za Mikulášem a andělem, také zamával a sáhl si do kapsy čertovského kožichu. Hřála ho tam bramborová placka se škvarokama pečená na sádle. Matěj věděl, kdo mu ji do kožichu dal. A věděl, že tady mezi lidmi našel kamaráda. Radostně vykročil do tmy a všichni tři se vydali vzhůru k ovčinu a dolů alejí na Sebuč. I tam se na nadílku těšily dychtivé malé a velké děti. Svatý Mikuláš, anděl i čert Matěj museli ujít toho večera ještě dlouhou cestu přes les i do Krabčic.

Byl večer před svátkem svatého Mikuláše. A všichni tři jako každý rok přinášeli nadílku, rozzářili dětské oči a vykouzlili úsměv na tvářích dospělých.

text Blanka Dvořáčková

©
2019
Obec Dolany